

területet, mint a mekkorát rendszeres üzem mellett kihasználnunk kellene.

A vágás-területek kiirtására rendszeren a legszegényebb néposztályt alkalmazzuk, akiknek egyéb termőföldjük nincs. Igavonó jószág hiányában kizárólag csak kapával és ásóval mivelik a földet, de iparkodnak azt saját érdekükben is jól megmunkálni.

Kettős hasznót látunk ebből az erdősitési módból: 1. megélhetési módot nyújtunk a legszegényebb néposztálynak és 2. értékes tölgyerdőt nevelünk a jövő nemzedéknek.

A földmivelésügyi miniszterium 1900. évi költségvetéséből.

Az alábbiakban közöljük a kincstári erdőkre, az állami kezelésbe vett községi és némely más erdőkre és kopár területekre, az erdőfelügyelőségekre, az országos erdei alapra és az erdőőri szakiskolákra vonatkozó 1900. évi költségvetést és indokolását, valamint az erdővásárlási alapra vonatkozó 1899. évi jelentést.

Állami erdők.

Az állami erdőknél az 1900. évre előirányzott rendes kiadások és bevételek, összehasonlítva az 1899. évi költségvetés tételeivel, a következő táblázatban sommásan és rovatonként vannak kitüntetve:

Rovat	Alrovat	Kiadás					
		1900.	1899.	1900. évre tehát			
		évi előirányzat		több	kevesebb		
		k o r o n a					
1		Rendes kiadások.					
		Kezelési kiadások.					
		Személyi járandóságok.					
	1	Fizetés, lakpénz, pótlék, fa- és földváltás	2,269.435	2,083.542	185.893	—	
	2	Napidíjak	29.150	9.344	19.806	—	
	3	Jutalmak és segélyek ..	27.700	16.824	10.876	—	
		Összesen	2,326.285	2,109.710	216.575	—	
	2		Dologi kiadások.				
		1	Irodai és szolgatart. átalányok, irodai költségek	110.174	97.386	12.788	—
		2	Lótartási átalányok és utazási költségek	405.500	397.340	8.160	—
3		Külföldi tanulmányutakra utiköltség.....	4.000	4.000	—	—	
4		Kezelési épületek fenntartása	159.788	143.480	16.308	—	
5		Perköltségek	15.110	14.960	150	—	
6		Vegyes kezelési kiadások	57.652	51.034	6.618	—	
		Összesen	752.224	708.200	44.024	—	
3			Üzemi és gazdálk. kiadások.				
		1	Erdőrendezés és felfelmérés	88.000	85.000	3.000	—
	2	Tűzifavágatás és szállítás	1,889,936	1,896.000	—	6.064	
	3	Épület- és műszerfavágatás és szállítás	1,802.132	1,777.080	25.052	—	
	4	Fagyártmányok előállít.	478.122	574.952	—	96.830	
	5	Faszénterm. és szállítás	376.448	366.994	9.454	—	
	6	Erdőművelés.....	572.096	512.188	59.908	—	
	7	Mellékhaszonvételek....	93.990	94.580	—	590	
	8	Üzleti épületek és szállítási eszközök.....	465.060	493.070	—	28.010	
	9	Anyagok és termények vásárlása	236.390	223.340	13.050	—	
	10	Leltári tárgyak beszerz.	31.692	33.602	—	1.910	
	11	Vegyes üzemi kiadások	78.600	82.300	—	3.700	
	Összesen	6,112.466	6,139.106	110.464	137.104		
4		Közterhek.					
	1	Adó- és más közköltségek	1,125.652	1,139.200	—	13.548	
	2	Egyházi és jótékony célok	322.585	309.433	13.152	—	
		Összesen	1,448.237	1,448.633	13.152	13.548	
		Rendes kiadások összege	10,639.212	10,405.649	384.215	150.652	
		233.563					

Rovat		Alrovat		1900.	1899.	1900. évre tehát	
				évi előirányzat		több	kevesebb
		Bevétel		k o r o n a			
		Rendes bevételek.					
1		Kezelési bevételek					
	1	Térítmények.....	3.516	2.250	1.266	—	
	2	Perköltségek.....	14.350	15.170	—	—	820
	3	Vegyes kezelési bevételek	265,688	285.576	—	—	19,888
		Összesen	283.554	302.996	1.266	—	20.708
2		Üzemi és gazdálkodási bevételek.					
	1	Tüzifa.....	4,085.888	4,263.470	—	—	177.582
	2	Épület- és műszerfa ...	10,306.626	9,802.986	503.640	—	—
	3	Fagyártmányok.....	782.616	884.808	—	—	102.192
	4	Faszén.....	703.296	708.030	—	—	4.734
	5	Mellék haszonvételek...	1,540.359	1,537.242	3.117	—	—
	6	Anyagok és termények...	112.890	96.006	16.884	—	—
	7	Leltári tárgyak.....	2.190	2.360	—	—	170
	8	Vegyes üzemi bevételek	102.820	75.668	27.152	—	—
		Összesen	17,636,685	17,370.570	550.793	—	284.678
		Rendes bevételek összege	17,920.239	17,673.566	552.059	—	305.386
						246.673	

A részletezés szerint az állami, illetőleg kincstári erdők 1900. évi összes bevételei --- 17,920.239 K
rendes kiadásai... --- 10,639.212 K
a várható tiszta jövedelem --- 7,281.027 K

Összehasonlítva az 1900. évi előirányzatot az 1899. évvel, kitűnik, hogy az 1900-ban remélhető
rendes bevétel --- 246.673 Kval
nagyobb, a rendes kiadások pedig --- 233.563 Kval
nagyobbak és ehez képest a várható tiszta
jövedelem --- 13.110 Kval
kedvezőbb.

A kiadások és bevételek egyes rovatain az 1899. évi állami költségvetés és az 1900. évi előirányzat között mutatózó eltéréseket a következőkben indokolom.

Kiadás.*Rendes kiadások. Kezelési kiadások.***I. Személyi járandóságok.***1. rovat, 1—3. alrovat.*

„A személyi járandóságoknál az 1899. évi költségvetéssel szemben 216.575 koronával többet irányoztam elő, mely többlet a következő tételeknél mutatkozik:

1. A fizetés, lakpénz, fa- és földváltás alrovatán az erdészeti tisztviselők tiszti fizetésének folytatólagos szabályozására, illetőleg a VIII. és VII. fizetési osztályban az első fizetési fokozat életbeléptetésére, valamint a fizetési osztályok közötti kedvezőtlen arány részleges javítására szükséges a megfelelő lakpénz különbözetekkel együtt, az egész évre	40.402 K
a Horvát-Szlavonországban alkalmazott erdő-tiszti személyzet működési pótléka	15.600 „
az erdészeti személyzet földjárandóságának kiegészítésére	2.978 „
az erdőszámvevőszéki személyzet létszámának emelésére, és az azzal kapcsolatos szaktanulmányi pótléktöbbletre	9.305 „
az orvosi személyzetnél a X. fizetési osztály 1. fokozatának életbeléptetésére és orvosi tiszteletdíjakra, valamint az erdészeti altisztek fizetésének fokozatosan 3 éven át végrehajtandó emelésére	123.118 „

mely összegek együttevén --- 191.403 K.-t

tesznek ki, minthogy azonban az állomások évközben való megüresedése következtében 5.510 korona megtakarítás várható, a tulajdonképpeni több szükséglet az egész évre csak 185.893 koronát tesz ki.

Az erdőszjelölti állások számát az előző évvel szemben 56-tal csökkentettem, az erdészi állások számát ellenben ugyanannyival felemeltem abból az okból, hogy folytatólagosan és a költségtöbblet több évre terjedő felosztásával ismét egy lépéssel előbbre vigyem azon céloim megvalósítását, hogy az az arány-

talanság, a mely a kincstári erdőtishti állásoknál a magasabb fizetési fokozatok viszonylag igen kis száma folytán az alsóbb fokozatokkal szemben mutatkozik, — megszüntetessék.

A horvátországi nehezebb szolgálati viszonyokra való tekintettel és az ott alkalmazott családos tisztviselőknél a gyermekek neveltetésével járó nagyobb költségek ellensúlyozása végett méltányosnak tartom, hogy azoknak az ottani erdészeti tisztviselőknél, kik az 1883. évi I. t.-cz.-ben a magyar állami erdőtiszttekre megállapított teljes szakképzettséggel bírnak, működési pótlék adassék. — E végből a nőtlen tisztviselőknél egyenként 200, a nők, illetve családosoknál pedig 400 koronát számítva, ezen célra egészben 15.600 koronát irányoztam elő.

Az állami számvitelről szóló 1897. évi XX. és a községi és egyéb erdők államosításáról szóló 1898. évi XIX. t.-czikkek végrehajtása az erdőszámvevőségi személyizetre oly tetemes munkatöbbletet ró, hogy annak végzésére a jelenlegi létszám nem elegendő. Szükségesnek találtam ennél fogva ezen szolgálat érdekében 1 számtishti és 4 számgyakornoki állás egyidejű megszüntetése mellett 2 számtanácsosi, 6 számvizsgálói és 3 számellenőri állás rendszeresítését és ezzel kapcsolatban a szaktanulmányi pótlékok számának emelését is. Az e czimen származó és az állami erdők terhére eső költségtöbblet 9.305 korona.

A fizetés rendezésről szóló törvény végrehajtásából folyólag a X. fizetési osztályba sorozott kincstári orvosok részére most már az első fizetési fokozat is felvételre, azonkívül gondoskodás történt, hogy az orvosi tiszteletdíjak a számviteli utasításnak megfelelően a személyi járandóságoknál irányoztassanak elő, utóbbi intézkedés által azonban az üzemi költségek megfelelő összeggel apadtak.

Az altiszttek részére az 1893. évi IV. t.-cz.-kel megállapított fizetésrendezés az erdészeti altiszttekre is kiterjesztendő lévén, ennek megvalósítását szintén a jelen költségvetés keretébe vettem fel.

Az idézett törvénycikkben megjelölt alsó határt, 800 koronát alap gyanánt azonban az erdészeti altiszttek fizetésemelésénél nem vehettem, miután ennél az illetményrendezésnél ugyanazon elveket óhajtottam irányadóul venni, amelyek az állami kezelésbe

vett községi erdőknél, illetve a besztercei m. kir. erdőigazgatóságnál alkalmazott erdészeti altisztekre érvényesek és az Ő császári és apostoli királyi Felsége által jóváhagyott szolgálati szervezetben foglalvák. — Ezek szerint az eddigi 480, 540, 600, 700, 720, 840, és 900 korona díjazással járó 7 fizetési fokozat helyett 600, 700, 800, 900, és 1.000 korona díjazással 5 fokozat fog életbe lépni olyképpen, hogy az erdőörök, illetőleg pedig az altiszti személyzet háromnegyedrésze, egyenlő elosztással 600, 700 és 800 korona fizetésben, a főerdőörök pedig, mint az összes személyzetnek egynegyedrésze, egyenlő arányban 900 és 1.000 korona fizetésben lesznek részesítendők. — Az ily alapon eszközölni kívánt fizetésemelés egészben véve 195.804 korona költségtöbbletet igényel ugyan, miután azonban azt fokozatosan három év alatt kívánom keresztülvinni, az 1900. évi szükséglet ennek megfelelően csak egy harmadrészt, vagyis csak 65.268 koronát tesz ki.

Megjegyzem végül még azt is, hogy a kincstári nyaraló-telepek rendes kiadásai és bevételei, amelyek az előtt az illető nyaraló telepet kezelő kincstári erdőhatóság költségvetéseibe befoglalva voltak, részint a zárszámadásban, mint előirányzat nélküli kiadások szerepeltek, ezuttal elkülönítve az illető alrovatokon mutattatnak ki.

2. *A napidíjak* alrovatán 19.806 korona többlet mutatkozik, miután az erdőhatóságoknál alkalmazott díjnokok napidíjai ezentul egyöntetűen ezen a rovaton nyernek elszámolást, mely elszámolás folytán az üzemi kiadások megfelelően kevesbbednek.

3. *A jutalmak és segélyek* alrovatán mutatkozó 10.876 korona többlet abban leli indokát, hogy egyrészt a személyzet létszámának fokozatos emelésével kapcsolatosan a szükséglet is természet-szerűen emelkedik, másrészt pedig azért szükséges, hogy a kiváló szolgálatot teljesítő tisztviselők stb. szolgálatait megfelelő s az egész személyzetre buzdítólag ható jutalmak engedélyezésével anyagilag is elismerhessem, illetőleg díjazhassam.

2. Dologi kiadások.

2. rovat, 1—6. alrovat.

1. *Az irodai és szolgatartási átalányoknál és az irodai költségeknél* az előirányzat 12.788 koronával való emelése azon okból vált szükségessé, mert az 1898. évi tényleges eredmény szerint vár-

ható kiadásokon kívül a zágrábi új erdőigazgatósági épület berendezése is több költséget fog igényelni.

2. *A lőtartási átalányok és utazási költségek* 8.160 korona költségtöbblete egyrészt a tényleges személyzeti létszámban, másrészt pedig abban találja indokolását, hogy a gazdálkodás belterjesebb volta több utazást tesz szükségessé.

3. *A kezelési épületek fentartása* alrovat 16.308 korona többszükségletet tüntet fel, miután az épületek száma a belterjesebb gazdálkodás folytán emelkedett és e miatt a fentartási költségek is nagyobbak.

4. *A perköltségek és a vegyes kezelési kiadások* alrovatán mutatózó 150, illetve 6.618 korona összegű többletek az előre látható szükséglet és a zárszámadási eredmények alapján irányoztattak elő.

3. Üzemi és gazdálkodási kiadások.

3. rovat, 1—11. alrovat.

1. *Az erdőrendezés és felmérés* alrovatán 3.000 koronával többet irányoztam elő, miután az erdőrendezési munkatervek szerint végzendő felmérések, határkijelölések és nyiladékkitűzések ezen költségtöbbletet szükségessé teszik.

2. *Tűzifavágatás és szállítás.* Ezen alrovaton 6.064 koronával kevesebbet irányoztam elő, mert bár a munkabérek több helyen emelkedőben vannak és a sóvári kerületből a budapesti kincstári faraktár részére, a szászsebesi kerületből pedig a zalatnai magy. kir. főbányahivatal kezelése alatt álló szénkéneg-gyár czéljaira több tűzifa is lesz szállítandó, ezzel szemben a kolozsvári kerületben, a magánverseny által befolyásolt értékesítési viszonyok kedvezőtlenebbé válása miatt, a termelés kisebbedni fog, a gödöllői kerületben pedig az erdőknek lehető mielőbbi jó karba hozatala érdekében szükséges felújítások teljes pótlásáig a használat korlátozva leendő és így a költségek ott is apadni fognak.

3. *Épület- és műszerfa-vágatás és szállítás* alrovaton az előző évvel szemben 25.052 korona többszükséglet mutatkozik, amely a zsarnóczai, szászsebesi és máramaros-szigeti kerületekben tervezett nagyobb termelésben leli okát. A máramarosszigeti kerületben azonkívül a munkabérek emelkedése is számba veendő.

4. *Fagyártmányok előállítása.* Az előreláthatólag készítendő fagyártmányok kisebb mérvéhez képest s különös figyelemmel az ungvári főerdőhivatal kerületében a kereslet csökkenése folytán készítendő kevesebb bükkfalpa-mennyiségre, ezen alrova-
ton 96.830 koronával kevesebb a szükséglet.

5. *Faszén termelése és szállítása.* Ezen alrova-
ton 9.454 korona többszükséglet mutatkozik a zsarnóczai erdőhivatal által a zólyom-
brezói állami vasgyárnak, a szászsebesi erdőhivatal által pedig a
zalatnai kincstári kohónak szállítandó többlet folytán. Többköltség
volt a soóvári erdőhivatal részére is felveendő a diósgyőri vas- és
aczelgyár részére eszközendő termelés céljaira.

6. *Erdőmivelés.* Az erdőmivelés alrova-
tán 59.908 koronával többet irányoztam elő, hogy azon feladatok, a melyek a kincstári
erdőhatóságokra az erdők felujtása terén háramlanak, minél sike-
resebben megoldhatók legyenek. E tekintetben elsősorban is a
máramarosszigeti erdőigazgatóságnál emelkedik a szükséglet, ahol
a felujtások nagyobb mérvben lesznek teljesítendőek, azonkívül a
gödöllői erdőhivatal kerületében is az előző évben megkezdett
nagyobb mérvű erdőültetési munkálatok fokozott mérvben folytat-
tatni fognak.

Ugy amint előző években, ezuttal is a selyemtenyésztés cél-
jaira kiszolgáltató eperfa-csemeték, valamint a vadgyümölcs-
alanyok termelésére is kiváló gond lesz fordítva.

Azonkívül kiváló súlyt helyezek arra is, hogy a kopárok be-
fásítására szolgáló facsemeték az eddiginél fokozottabb mérvben
tenyésztessenek, mi végből az ország északi, keleti és déli részén
egy-egy nagyobb kiterjedésű csemetekert létesítését vettem tervbe.

7. *A mellékhaszonvételek* alrova-
tán 590 korona kisebb kiadás mutatkozik a várható szükséglet számbavételével.

8. *Üzleti épületek és szállítási eszközök* alrova-
tán 28.010 ko-
rona kevesebb szükséglet van előirányozva, ami főleg annak tulaj-
donítandó, hogy a máramarosszigeti erdőigazgatóság kerületében
kevesebb helyreállítások és építkezések szükségesek.

9. *Anyagok és termények.* Ezen alrova-
ton azért kellett 13.050 koronával többet előirányozni, mert amint azt már a tüzfaterme-
lés költség-szükségleténél emliteni szerencsém volt, a gödöllői erdő-
hivatal kerületében a termelés korlátozva leendő, szükséges azon-

ban, hogy a gödöllői tűzifa-szükséglet kielégítésére a gödöllői erdőhivatal más kincstári erdőhivataltól fát vásároljon.

10. *Leltári tárgyak beszerzése.* Az 1.910 korona kevesebb előirányzat az 1900. évben várható kisebb szükséglet eredménye.

11. *Vegyes üzemi kiadások.* A visszatérítendő bértöbbletek, valamint egyéb térítmények, nemkülönben az üzemmel kapcsolatos és más rovatok alá nem sorozható különféle kisebb üzemi kiadások ezen rovat alatt irányoztattak elő, mindazonáltal ezen rovaton 3.700 korona kevesebb kiadás mutatkozik, mert az egyes hatóságok által eddig e rovaton elszámolt napidijak a személyi járandóságok napidijak alrovatára vezettettek át.

4. Közterhek.

4. rovat, 1—2. alrovat.

1. *Az adók és egyéb közköltségek* alrovatán 13.548 koronával apadt a szükséglet, miután a lugosi erdőigazgatóság kezelése alatt álló deliblati pusztának és a telepítésre kijelölt területeknek a telepítési szolgálat részére történt átadása folytán ezen kezelési ág fogja ezentúl az ezen területekre eső közterheket viselni. Ezzel szemben azonban az állami ingatlanok egy része 1900. évi január hó 1-vel a pénzügyi tárcza kezeléséből az államerdészet kezelésébe vétetvén át, az ezen birtokokkal kapcsolatos adóterhek ezen alrovaton voltak előírandók.

2. *Az egyházi és jótékony célok* alrovatán a kimutatott 13.152 korona többlet azért szükséges, hogy a liptó-ujvári főerdőhivatal kerületében levő sztankováni róm. kath. templomnak 1899. évben megkezdett újjáépítése befejeztessék. Ugyanazon alrovaton történt gondoskodás az előző pontban említett s a pénzügyi kezelésből átvett kincstári birtokokkal kapcsolatos kegyuri terhek fedezetéről.

Rendkívüli kiadások.

Átmeneti kiadások.

Az átmeneti kiadásoknál az előrelátható szükségletre való tekintettel egészben véve 10.723 koronával kevesebbet irányoztam elő, miután a nagybánya-zsibói, valamint a belovár-verőczei vasúthoz való hozzájárulás az erdővásárlási alapból lesz fedezendő.

Átterve az itt előirányzott kiadások részletezésére, megkivá-

Az állami erdők rendkívüli kiadásainak részletezése.

Rovat		1900. évi előirányzat		
		Magyar-ország	Horvát-Szlavon ország	Összesen
		korona		
	<i>Átmeneti kiadások:</i>			
1	Zólyombrezó-tiszolczi vasúthoz való hozzájárulás 5. részlete	23.400	—	23.400
2	Magyar délkeleti vasúthoz való 200.000 K hozzájárulás 3. részlete	13.000	—	13.000
3	Visegrád-szt.-lászlói utépítéshez fizetendő járuléka	2.500	—	2.500
4	Dunaszabályozáshoz való hozzájárulás	23.776	—	23.776
5	Maros folyó szabályozás és partvédmunkák költségei... ..	4.520	—	4.520
6	Temes, Béga folyók szabályozásához való hozzájárulás	10.778	—	10.778
7	Prevlecsicza patak szabályozásához való hozzájárulás... ..	—	11.512	11.512
8	Glogsonicza patak szabályozásához való hozzájárulás... ..	—	18.181	18.181
9	Regálékártalanítási tőke évi kamata fejében a bérlo kaláni bánya és kohó részv.-társaságnak	5.090		5.090
	Átmeneti kiadások összege	83.064	29.693	112.757
	<i>Beruházások:</i>			
1	4 erdőtishti és 10 erdőőri lak építési költségei	76.363	20.000	96.363
2	A zágrábi erdőigazgatósági épület építési költségeinek az 1900. évre pótlólag előirányzott részlete	—	25.000	25.000
3	Usztatási berendezések, utak és egyéb üzleti berendezések költségei	20.000	—	20.000
4	Erdei pályák építése az ungvári kerületben	30.000	—	30.000
5	Birtokrendezési, határbiztosítási s szolgálatom megváltási kiadások	46.000	42.000	88.000
6	Kiseb ingatlanok megszerzése	8.000	2.000	10.000
7	A kincstári nyaralótelepek folytatólagos berendezésére és felszerelésére	54.000	6.000	60.000
8	Tátra-lomniczi vasut vasanyagának költség-részlete	17.880	—	17.880
	Beruházások összege	252.243	95.000	347.243
	Rendkívüli kiadások összege	335.307	124.693	460.000

nom jegyezni, hogy a kincstár érdekeltsége czimén való hozzájárulásoknál, mint új tétel a visegrád-szt.-lászlói uthoz való hozzájárulás szerepel 2.500 koronával. A Duna-szabályozáshoz való hozzájárulás 12.296 koronával emelkedett a kincstár újabb érdekeltsége és részben a hozzájárulási hányad emelkedése folytán, ellenben 8.080 koronával apadt a teljesítendő munkálatok kisebb voltánál fogva a kincstári érdekeltség a Maros folyónál.

Uj tételt képez és az erre vonatkozó törvényes határozmányokon alapszik a kincstárnak a horvátországi Prevlascicza és Glogovnicza patakok szabályozásához való hozzájárulása, egészben 29.693 korona összegben. Végül uj tételt képez még a kaláni bánya és kohó részvénytársaságnak, mint a brassói bánya és kohóegylet jogutódjának, szerződés szerint adandó évi 5.090 korona regalé kártalanítás, amely eddig mint előirányzat nélküli átmeneti kiadás szerepelt, azonban a kincstárnak 1912. évig állandó terhet képezvén, ezentul az itt tárgyalt kiadásoknál lesz előirányozandó.

Beruházások.

A beruházások czimén 10.723 koronával többet, vagyis az átmeneti kiadások kevesebbletével egyező összegű többletet irányoztam elő azon okból, mert a felmerülő másnemű szükségletek folytán az előző évben úgy az építkezésekre, mint a birtokrendezési kiadásokra az engedélyezett hitel által megszabott határok között oly keveset lehetett fordítani, hogy a kezelés és üzem leglényegesebb érdekeinek sérelme nélkül ezen kiadások tovább el nem odázhatók. Ezen többlet daczára azonban a rendkívüli kiadások az előző évi előirányzattal 460.000 koronával egyező összegben vannak előirányozva.

Áttérve a kiadások részletezésére, megemlítendő, hogy az építkezési, birtokrendezési, ingatlan megszerzési és erdei pályaépítési kiadások a tényleges viszonyokból folyólag emelkedtek, az usztatási berendezési kiadások ellenben apadtak, azonkívül megjegyzendő még az is, hogy a zágrábi erdőigazgatósági székház építési költségeinek egy részét, 25.000 koronát az 1900. évre kellett előirányozni, miután az 1898. évre előirányzott költségrészlet a csak 1899. évben megkezdett építkezésnek 1900. évben történő befejezése folytán egészben nem volt igénybe vehető.

A nyaraló telepek folytatólagos berendezésére és fejlesztésére ezuttal is, úgy mint az előző években, 60.000 koronát vettem fel.

Bevételek.

I. Kezelési bevételek.

1. rovat, 1—3. alrovat.

1. *Térítmények* alrovatán a kimutatott 1.266 korona többlet az előreláthatólag számba vett számadási térítményekből várható.

2. *Perköltségek.* A valószínűleg bekövetkező perköltség megtérülésekre, valamint az 1898. évi tényleges eredményre való tekintettel 820 koronával kisebb bevétel volt előirányozandó.

3. *Vegyes kezelési bevételek.* Az árvai szállományi uradalom jövedelméből a kincstárt megillető hányad az előző évben részben még ezen az alrovaton irányoztatott elő, ezuttal azonban már a vegyes üzemi bevételek alrovaton vétetett fel. Minélfogva 19.888 koronával kisebb összeg volt előirányozandó.

2. Üzemi és gazdálkodási bevételek.

2. rovat, 1—8. alrovat.

1. *Tüzifa.* Ezen alrovaton 177.582 korona kevesebb bevétel mutatkozik, és pedig azon okból, mert daczára annak, hogy — miként az a tűzifa-vágatási és szállítási kiadásoknál is említve van — egyes kerületekben több tűzifa lesz értékesíthető, más kerületben, így különösen a kolozsvári erdőigazgatóság kerületében a kelendőségi viszonyok rosszabbodtak. A zsarnóczai és soóvári kerületekben azonkívül a kihasználás alá jövő tűzifa-hozam százalékaránya az épületfa-hozam javára apadt, végül pedig a gödöllői erdőhivatal kerületére életbeléptetendő használati korlátozás is lényegesebb mérvben apasztja a bevételt.

2. *Épület és műszerfa.* Az ezen alrovaton 503.640 koronával előirányzott többlet a kihasználás alá kerülő nagyobb fatömegeken kívül, főleg a kolozsvári erdőigazgatóság és a soóvári erdőhivatal kerületében elérni remélt kedvezőbb árak folytán várható.

3. *Fagyártmányok* alrovatán 102.192 koronával kevesebb bevételt irányoztam elő, és pedig amint az a kiadásoknál is említve

van, mert különösen az ungvári kerületben kevesebb bükkfalpa termeltetik és adatik el.

4. *Fa-szén.* A faszénnél 4.734 korona visszamaradás mutatkozik, amely abban találja okát, hogy bár amint erről a megfelelő kiadás alrovatán is említés tétetett, egyes kerületek, így a zsarnóczai, soóvári és szászsebesi erdőhivatalok részére nagyobb szállítás biztosítva van, viszont azonban a besztérczebányai erdőigazgatóság és a nagybányai főerdőhivatal, kevesebb faszenet fog a kincstári olvasztó műveknek szállítani.

5. *A mellékhaszonvételek* alrovatán mutatkozó 3.117 korona többlet a deliblati pusztának a telepítési szolgálat részére történt átadása és az ezen birtok után befolyó földbéreknek átháramlása folytán származó részleges csökkenés daczára a pénzügyi tárczától átveendő mezőgazdasági birtokok után befolyó bérjövdelemből, valamint az osztott tulajdonu jogosítványok utáni taksákból várható.

A nyaraló-telepek kezelésével kapcsolatos bevételek, amelyek ház- és helyiségbérekből, valamint idény- és egyéb díjakból állanak, most már elkülönítve szintén itt irányoztatnak elő.

6. *Anyagok és termények* alrovatán 16.884 korona többlet a gödöllői erdőhivatal által más kincstári hivataloktól vásárlandó tűzifa értékének felel meg.

7. *Leltári tárgyak* alrovatán a bevétel az előrelátható eredményhez képest 170 koronával csökkent.

8. *Egyéb üzemi bevételek.* Ezen alrovaton a várható 27.152 korona többlet, amint erről az egyéb kezelési bevételeknél említés tétetett, főleg az árvai közbirtokossági uradalom jövedelméből a kincstárt illető hányadnak egészben a 8. alrovaton való előirányzásából származik.

Állami kezelésbe vett községi és némely más erdők és kopár területek.

Az 1899. évi állami költségvetés indokolásában már jeleztem, hogy „a községi és némely más erdők és kopár területek állami kezeléséről, továbbá a közbirtokosságok és a volt urbéresek osztatlan tulajdonában levő közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyvitelének szabályozásáról” szóló 1898. évi XIX. törvénycikket

Rovat	Alrovat	1900. évi előirányzat		1899. évre megállapított költségvetés	Tétel
		Egyenként	Összesen		
Kiadás					
k o r o n a					
1					
	1	Rendes kiadások.			
		Személyi járandóságok.			
	1	Fizetések, lakpénzek és egyéb mellékilletmények	806.550	790.932	1
	2	Napidíjak	28.032	—	2
	3	Jutalmak és segélyek	8.000	6.380	3
		Összesen	—	842.582	797.312
		Le az 1899. évben megtakarítandó összeget	—	—	168.614
		Marad	—	842.582	628.698
2		Dologi kiadások :			
	1	Irodatartási költségek	72.048	74.208	1
	2	Utazási költségek	279.100	279.100	2
	3	Csemetekertek és erdősítések.	100.000	67.000	3
	4	Egyéb (vegyes) dologi kiadások	32.260	26.740	4
		Összesen	—	483.408	447.048
		Le az 1899. évben megtakarítandó összeget	—	—	54.890
		Marad	—	483.408	392.158
		Rendes kiadások összege	—	1,325.990	1,020.856
		Rendkívüli kiadások.			
	Átmeneti kiadások.				
	Az állami kezelésbe vett községi és némely más erdők és kopárterületeknél	—	58.600	58.600	
	Kiadások főösszege	—	1,384.590	1,079.456	

Rovat	1900. évi előirányzat			Tétel	
	Egyenként	Összesen	1899. évre megállapított költségvetés		
	k o r o n a				
Bevétel.					
Rendes bevételek.					
1	Kezelési költség fejében a birtokosok által fizetett átalányok	795.363	—	764.256	1
2	Egyéb (vegyes) bevételek	25.340	—	47.800	2
	Összesen	—	820.703	812.056	
	Az 1899. évben félévre előirányzott összeg	—	—	122.202	
	Rendes bevételek összege	—	820.703	689.854	

az 1899. évben életbeléptetni szándékozom s ugyanekkor előterjesztettem annak az új hivatali szervezetnek a részletes tervezetét is, amelyet az új törvény végrehajtásával kapcsolatos állami feladatok teljesítése céljából létesíteni szándékoztam.

Ezen bejelentésemhez képest megtettem a szükséges intézkedéseket úgy a törvény életbeléptetésére, mint a törvény végrehajtására hivatott m. kir. állami erdőhivatalok szervezésére, úgy hogy a törvény 1899. évi július hó 1-én, *amely időtől kezdve a t. törvényhozás a szükséges költségeket rendelkezésemre bocsátotta*, tényleg életbelépett s ugyanezen a napon a m. kir. állami erdőhivatalok és az ezeknek alárendelt m. kir. járási erdőgondnokságok is megkezdték működésüket.

Ezeknek az új állami erdőhivataloknak és járási erdőgondnokságoknak a szervezete lényegében ugyanaz, mint amelynek tervezetét az 1899. évi költségvetés indokolásában a t. törvényhozásnak bejelenteni szerencsém volt.

A különbség csak az, hogy az 1899. évi költségvetés indokolásában említett 44 m. kir. állami erdőhivatal helyett 1899. évi július 1-én 43-at állítottam fel, a 44-iknek a felállítását pedig, melyet a Krassó-Szörény vármegyei községi stb. erdők kezelési teendőinek ellátása céljából terveztem, egyelőre függőben hagytam, mert a nevezett vármegyében azoknak az erdőknek tulajdoni részét, melyekre az 1898. évi XIX. t.-cz. szerint az állami kezelés egyáltalában kiterjedhet, a volt 13. számú román bánáti határőrezred községeiből alakult vagyonköztség erdei képezik, ezekre nézve pedig az a kérdés, hogy az állam kezelésébe adandók-e át, vagy nem, a törvényben meghatározott eljárással, még nem volt eldönthető.

Az 1898. évi XIX. t.-czikk 59. §-a szerint ugyanis az 5000 k. holdnál több erdővel bíró kis- és nagyközségeknek és az említett vagyonköztségnek is jogában áll a törvény életbeléptetésétől számított hat hónapon belül (1899. év végeig) kérelmezni, hogy erdeiket az állami kezelés helyett saját erdőtisztjeikkel kezeltesse. Ezért a 44-ik állami erdőhivatal és az ennek alárendelt 7 járási erdőgondnokság szervezését addig, amíg az említett vagyonközségi erdők állami kezelésbe vételének kérdése a vagyonközség betérjesztendő kérelme alapján eldöntetik, ami esetleg csak az 1899. év végén történhetik meg, függőben kellett tartanom.

Egy másik lényegtelen változás pedig a két szervezet között abban áll, hogy az 1899. évi költségvetés indoklásában említett 154 járási erdőgondnokság helyett, illetőleg a Krassó-Szörény vármegye számára tervezett, még tényleg fel nem állított 7 erdőgondnokság levonásával megmaradó 147 járási erdőgondnokság helyett a törvényhatóságok indokolt fölterjesztései alapján és a tényleges szükségletnek megfelelően összesen 151 járási erdőgondnokságot, tehát az eredetileg tervezettnél 4-el többet szerveztem, úgy azonban, hogy ez az intézkedésem nem volt személyszaporítással összekötve s csupán a dologi kiadásokban, nevezetesen az irodatartási költségekben és az egyéb előre nem látott dologi kiadásokban vont maga után némi költségszaporulatot.

Az erdőtisztai és altisztai személyzet ebben a költségvetési előirányzatban is ugyanazzal a létszámmal van felvéve, mint az 1899. évi költségvetési előirányzatban.

Mindamellet a rendes kiadások főösszege az 1899. évre tényleg megszavazott összeget jelentékenyen meghaladja.

Mig ugyanis az 1899. évi rendes kiadásokra ennél a czimnél összesen --- --- --- --- --- --- 1,020.856 K engedélyezettett, ezuttal a rendes kiadásokra összesen --- --- --- --- --- --- 1,325.990 „ irányoztatik elő.

A többlet tehát --- --- --- --- --- --- 305.134 K.

Ennek a jelentékeny többletnek tulnyomó részét, jelesen 223.504 koronát azért kellett most az előirányzatba felvennem, mert az 1899. évi költségvetésbe az 1899. évi XIX. t.-czikk végrehajtására szükséges s a törvényhozás által engedélyezett összegnek csak fele vétetett fel, illetőleg ezen összegnek fele (223.504 korona) azon okból, mert az említett törvény életbeléptetése csak 1899. július 1-től terveztetett, megtakaritásképpen az összes szükségletből levonatot, az 1900. évben ellenben már az egész összegre szükség lesz.

Az 1900. évi összes rendes kiadásokra tehát tényleg csak 305.134—223.504=81.630 koronával irányoztam elő többet a törvényhozásilag már tényleg engedélyezett összegnél, de ebből a többletből is 15.618 korona az 1893. évi IV. törvényczikk folytatolagos végrehajtására és az erdőszámvevőségi személyzet fizeté-

séhez és illetményeihez való hozzájárulásra, továbbá 33.000 korona a folyton növekvő csemeteszükséglet kielégítésére szükséges új erdei facsemetekertek telepítésére esik, a többi kiadási rovatoknál tehát mindössze csak 33012 koronával vettem fel többet azon okokból, melyek alább az egyes rovatok indokolásánál részletesen előadva vannak.

A bevételeket ezuttal --- --- --- --- ---	820.703 K-val,
tehát az 1899. évre előirányzott --- --- ---	812.056 K-hoz
képest --- --- --- --- ---	8.647 K

többlettel irányoztam elő. Meg kell azonban említenem, hogy a birtokosok által kezelési költség fejében fizetendő átalányokat az egyes törvényhatóságoknál ezuttal sem volt módomban teljes pontossággal megállapítani, mivel az 1898. évi XIX. t.-cz. 1. §-ának a) c) d) f) pontjaiban felsorolt erdők egy részére nézve az a kérdés, hogy tényleg állami kezelésbe lesznek-e átadandók, ezen előirányzat összeállításának idejéig sem volt még eldönthető.

A törvény értelmében ugyanis ebben a kérdésben csak a törvényben meghatározott eljárással, tehát csak a törvény életbelépése után és pedig sok esetben csak a törvény életbelépésétől számított első hat hónap letelte után lehet végleges határozatot hozni. Megtörténhetik tehát, hogy a most még függőben levő összes kérdések elintézése után az egyes törvényhatóságok birtokosai által együttesen fizetendő évi átalányokat az előirányzatba felvett összegektől többé-kevésbé eltérően kell az 1898. évi XIX. t.-czikk 19. §-a alapján megállapítanom.

Mínthogy azonban az előirányzat szóban forgó bevételi tételeinek megállapításánál, a közigazgatási erdészeti bizottságok meghallgatása után elsősorban csak a feltétlenül állami kezelésbe adandó erdőket s továbbá azokat az erdőket vettem számításba, amelyeknél az állami kezelésbe való átadás a bizottságok jelentései szerint valószínűleg be fog következni, a véglegesen megállapítandó átalányok a törvényhatóságok legnagyobb részénél előreláthatólag magasabbak lesznek a most előirányzott tételeknél, jelentékenyebb összeggel pedig legfeljebb a Krassó-Szörény vármegyénél felvett tétel fog csökkenni abban az esetben, ha a volt 13. számú román bánáti határőrezred községeiből alakult vagyón-

község erdei a törvényes eljárással felmentetnek az állami kezelés kötelezettsége alul.

Tehát az előirányzott bevételek előre láthatólag egészben véve be fognak folyni, míg az előirányzott kiadásokkal a szükségletek fedezhetők lesznek, úgy hogy a kiadások és bevételek mérlege nem fog lényegesen változni.

Minthogy azonban a m. kir. állami erdőhivatalok új intézménye csak 1899. évi július 1-én lépett életbe s így az egyes kiadási rovatok tételei csak gondos számítás, de nem tényleges tapasztalati adatok alapján irányoztattak elő, ezuttal is tisztelettel kell kérnem a törvényhozást, hogy az egyes rovatok, illetőleg alrovatok között a hitelátruházást megengedni méltóztassék.

Az előirányzat egyes rovatai és alrovatai alatt előirányzott összegek indokolására különben még a következőket van szerencsém tisztelettel előadni.

Rendes kiadások.

I. rovat. Személyi járandóságok.

1. alrovat. Fizetések, lakpénzek és egyéb mellékkilletmények.

A községi és némely más erdők állami kezelésénél alkalmazott személyzet illetményei, a személyi járandóságok részletezése szerint a következő összegekkel vannak előirányozva:

a fizetések	---	---	---	---	---	---	625.800 K-val,
a lakpénzek	---	---	---	---	---	---	113.710 „
a mellékkilletmények	---	---	---	---	---	---	83.500 „
összesen	---	---	---	---	---	---	823.010 K-val,
illetőleg a 2 ⁰ / ₀ interkalaris megtakarítás	---	---	---	---	---	---	16.460 K
leszámításával	---	---	---	---	---	---	806.550 K.

Az 1899. évi költségvetésben ezekre a kiadásokra (tekinteten kívül hagyva az új szervezet július 1-én tervezett életbeléptetése folytán elérhetővé vált első félévi megtakarítást) egész évi szükségletképpen --- --- --- --- 790.932 K volt előirányozva, az 1900. évi többlet tehát 15.618 K.

Ez a többlet onnan származik, hogy az 1893. évi IV. t.-cz.-nek a fizetésrendezésre vonatkozó határozatait az 1900. évben

teljesen végre kell hajtanom s ebből kifolyólag a VII. és VIII. fizetési osztályokban ezuttal az első fizetési fokozatokat is be kellett állitanom, ami a fizetéseknél 9.600 korona többletet idézett elő; s hasonló eljárást kellett követnem az altiszteknél is, hol egyelőre a főerdőrők fizetését az idézett törvénynek megfelelően szabályoztam, ami azonban mindössze 800 korona többletet idézett elő.

Egészben véve tehát a fizetésekre összesen 10.400 koronával vettem fel többet, mint amennyi az 1899. évi költségvetésbe felvéve volt; fel kellett továbbá vennem az erdőszámvevőségi személyzet fizetéséhez való hozzájárulásként azon okokból, melyek a 2. czim 1. rovata alatt előirányzott személyi járandóságok indokolásában részletesen előadattak, 4.000 koronát úgy, hogy egészben véve a fizetések tulajdonképpen 14.400 koronával emelkedtek; minthogy azonban egy 1.200 koronás tételt (egy államszolgálatba át nem vett erdőtiszt átalányát) a személyes járandóságok 2. alrovatába helyeztem át, a fizetéseknél az emelkedés az előbbi ok folytán 13.200 koronát képvisel.

A lakáspénzeket szintén emelnem kellett 688 koronával, mert egyes állomáshelyek időközben magasabb lakbérosztályokba soroztattak s végül 1.850 koronával magasabb összeget kellett felvennem a melléilletményekre is, mivel a fennálló szabályok szerint 4 erdőszámvevőségi tisztviselő részére egyenkint 400, összesen 1.600 korona tanulmányi pótlékot kellett felvennem és az erdőőrök melléilletményeit is szabályoznom kellett. Így a személyi járandóságoknál az egész többlet a 2°/o interkalaris megtakarítás levonásával a fentebb kimutatott 15.618 koronára emelkedett, ami azonban nem volt elkerülhető.

2. alrovat. *Napidíjak.*

Ez alatt az alrovat alatt összesen 28.032 koronát kellett mint új tételt előirányoznom a következő okokból:

Mindenekelőtt ide helyeztem át annak az állam által alkalmazott, de állami szolgálatba fel nem vett, minősítéssel nem bíró erdőtisztnak a napidíjilletményét (1.200 korona), mely eddig a fizetések között volt előirányozva, de amely természeténél fogva a napidíjak közé tartozik.

Továbbá gondoskodnom kellett még néhány olyan vármegyei

erdőtiszt napidíj átalányáról is, akik az 1898. évi XIX. t.-czikk 58. §-a alapján az állam által való alkalmaztatásra tarthattak igényt, de mivel teljes törvényes minősítéssel nem bírtak, állami erdőtisztekké kinevezhetők nem voltak.

Ezeket az erdőtiszteket helyesebbnek tartottam az illető szegénysorsu családok, volt vármegyei erdőtisztek megélhetésének biztosítása szempontjából napidíjjal alkalmazni, mintsem végkielégítésben részesíteni.

Végül gondoskodnom kellett arról is, hogy az ujonnan szervezett 43 m. kir. állami erdőhivatal és 151 m. kir. járási erdőgondnokság között egyelőre legalább az állami erdőhivatalok egy-egy díjnokkal láttassanak el a másolási teendők elláthatása végett. Eredetileg az állandó napidíjasok alkalmazását mellőzhetni véltem, mert az volt a szándékom, hogy a másolási teendőknek esetről-esetre való ellátását a hivatalfőnökök köteleességévé fogom tenni azon átalányösszeg fejében, melyet nekik irodatartás czimén engedélyezek, és erre a czélra az 1899. évi költségvetésben részben 600, részben 800 korona átalányt vettem fel. A múlt évben ugyanis számítottam arra, hogy a törvényhatóságoknak legalább egy része hivatalos irodát adhat az új hivataloknak s mérsékelt díjazás mellett a törvényhatósági díjnokok igénybevételét is megengedheti, úgy hogy ily módon az említett csekély átalányokból is elláthatók lesznek az összes irodatartási költségek. Az említett új hivatalok szervezése alkalmával azonban mindössze csak két törvényhatóság volt abban a helyzetben, hogy irodahelyiséget ajánlhasson fel és napidíjasainak igénybevételét megengedhesse. Elkerülhetlenné vált tehát legalább az állami erdőhivataloknál egy-egy díjnok alkalmazása annyival is inkább, mert az 1898. évi XIX. t.-cz. végrehajtásának szabályozásánál a m. kir. állami erdőhivatalokat olyan írásbeli teendőkkel is meg kellett bíznom, melyek szigorúan véve nem az ő feladatukat képeznék. Így például a birtokosok által alkalmazandó erdőőri személyzet szolgálati és fegyelmi szabályainak, továbbá a közbirtokosságok és a volt urbéresek ügyviteli szabályzatainak s hasonlóképpen a szavazásra jogosultak jegyzékének összeállításával, illetőleg tervezésével a m. kir. állami erdőhivatalokat kellett megbíznom, mert bár ezen nagyfontosságú szervezési munkálatokat maguknak a birtokosoknak kellene a törvény

szerint elkészíteni, mindamellett tekintettel arra, hogy a közbirtokosságok és különösen a volt urbéres birtokosságok nagyobbára egyszerű földmivesekből állanak, kik az ilyen szervezési munkálatok megszerkesztéséről maguk alig képesek gondoskodni, — csak úgy remélhettem elérni azt, hogy a törvény követelményeinek mindenütt elég fog tétetni, ha a tervezetek elkészítését az állami közegek köteleességévé teszem, ami meg is történt.

Minthogy azonban ezeknek a szervezési munkálatoknak a száma ezrekre megy, a m. kir. állami erdőhivatalok maguk is csak akkor lesznek képesek azokat megfelelően elkészíteni, ha a tisztviselői személyzet legalább a másolási teendők alól felmentetik.

Egyébiránt tisztelettel megjegyzem, hogy az említett napi-díjasok alkalmazása mellett (kiknek egy része napi 1 korona 60 fillér, egy része pedig napi 2 korona díjazásban fog részesülni) az irodatartási költségek (2. rovat 1. alrovat) némileg apaszthatók voltak, amennyiben az irodatartás egyéb céljaira mind a 43 m. kir. állami erdőhivatal és egyszersmind ugyanannyi központi erdőgondnokság részére csak 600—600 korona fog engedélyeztetni, úgy hogy a m. kir. állami erdőhivatalok és központi járási erdőgondnokságok egy részének összes irodatartási kiadása (irodahelyiségbérlet, fűtés, világítás, szolgálat, irodai szerek és irtási költség) 1.164 koronát, egy részéé pedig 1.330 koronát, s végül 118 külső m. kir. járási erdőgondnokságé csak 400 koronát fog igénybe venni, kivéve azt a rendkívüli esetet, midőn valamely hivatal vagy gondnokság vezetője saját lakásával kapcsolatban irodahelyiséget tényleg nem képes bérelni. Ez esetben az átalány megfelelő részének beszüntetése mellett irodáról az államnak kell gondoskodni.

3. alrovat. Jutalmak és segélyek.

Erre a célra az előző évi	---	---	---	6.380 K-val
szemben	---	---	---	8.000 K-t
vettem fel, tehát	---	---	---	1.620 K-val
többet azért, hogy a nagy tisztii létszámhoz és alkalmazottakhoz viszonyítva feltétlenül aránytalanul csekély összeget az előre látható szükséglettel legalább némileg összhangba hozzam.				

2. rovat. Dologi kiadások.

1. alrovat. Irodatartási költségek.

Az 1899-re ezen alrovat alatt felvett	---	74.208 K-val
szemben most csak	---	72.048 K-t
vagyis	---	2.160 K-val

kevesebbet irányoztam elő.

Ez a megtakarítás, miként az 1. rovat 2. alrovatánál már jeleztem, a napidíjasok alkalmazásával kapcsolatban volt elérhető.

2. alrovat. Utazási költségek.

Mint hogy az 1898. évi XIX. t.-cz. alapján szervezett új állami erdőhivatalok és járási erdőgondnokságok működésüket csak 1899. július 1-én kezdték meg, az egyes kerületekben tényleg szükséges utiköltségekre nézve még nem volt módomban megbízható tapasztalati adatokat szerezni. Ezért ezen rovat alatt ugyanazon átlagos adatok alapján, melyek az 1899. évi költségvetés összeállításánál használtattak, ezuttal is az 1899-re megszavazott összeget irányoztam elő.

3. alrovat. Csemetekertek és erdősitések.

Az erdei facsemetetermelést a folyton növekedő csemete-szükséglet kielégíthetése céljából évről-évre nagy arányokban kell emelnem, ezért a takarékoság figyelembevétele mellett is 33.000 koronával többet kellett felvennem ezen alrovat alatt abból a célból, hogy különösen a szegény községek és volt urbéreszek csemeteszükségletének fedezésére alkalmas helyeken új csemetekerteket létesíthessenek. Az előirányzott összeg többi része (67.000 korona) a már meglevő csemetekertek fentartására szükséges kiadásokat foglalja magában.

4. alrovat. Egyéb dologi kiadások.

Ez alatt a rovat alatt az 1899-re meg-		
állapított	---	26.740 K
szükséglettel szemben	---	32.260 K-t
tehát egészben véve	---	5.520 K-val

többet kellett előirányoznom, mert az 1898. évi XIX. t.-cz. életbe-

léptetésekor, mint fentebb már említettem, a járási erdőgondnokságok számát négygyel szaporítanom kellett s így bár a tisztii személyzet létszáma nem változott, a dologi kiadások mérsékelt növekedése mégis be fog következni. Ezenkívül a többi erdőgondnokságok és állami erdőhivatalok közül is emelnem kellett ezen rovatnál egyeseknek a hitelét, mely általában véve különben is igen mérsékeltlen van megszabva.

Az ezen rovat alatt felvett összegből kell ugyanis fedezni a mérő és egyéb műszerek összes javítási költségeit, a rajzszereket, hivatalos nyomtatványok és könyvek költségeit és általában azokat a kisebb dologi kiadásokat, melyek az ujonnan szervezett 43 állami erdőhivatalnál és 151 járási erdőgondnokságnál előfordulhatnak.

Rendkívüli kiadások.

I. rovat. Átmeneti kiadások.

Ez alatt a rovat alatt annak az összegnek második fele részét irányoztam elő, mely az 1899. évi költségvetésben az 1898. évi XIX. törvényczikk végrehajtásával kapcsolatos átmeneti kiadások fedezésére szükséges összegképpen kimutatva és elvileg engedélyezve volt.

Bevételek.

1. rovat. Kezelési költség fejében a birtokosok által fizetett átalányok.

Ez alatt a rovat alatt összesen	---	---	795.363 K
tehát az 1899. évi költségvetésben egész évi			
bevételként előirányzott	---	---	764.256 K-nál
			31.107 K-val

többet irányoztam elő.

Ebből a többletből azonban 25.200 korona csak látszólagos emelkedést képez, s onnan származik, hogy a birtokosok által üzemterv készítési költségek fejében fizetendő összegeket, melyek az 1899. évi költségvetésben egyelőre a 2. rovatot képező egyéb bevételek között voltak előirányozva, ezen rovat alá helyeztem át.

Az 1898. évi XIX. t.-czikk végrehajtása tárgyában kiadott rendeletem szerint ugyanis az üzemtervkészítési költségek a kezelési átalányokkal együttesen vettetnek ki és szedetnek be a bir-

tokosoktól, az elszámolásnál tehát ezt a kétféle bevételt nehéz volna pontosan elkülöníteni.

A bevételek valóságos emelkedése tehát ennél a rovatnál 5.907 korona.

2. rovat. Egyéb bevételek.

Ennél a rovatnál az 1899. évre előirányzott	47.800 K-val
szemben csak	25.340 K-t,
vagyis	22.450 K-val

kevesebbet irányoztam elő.

Ez az apadás azonban szintén csak látszólagos s onnan származik, hogy mint az előbbi rovatnál már említettem, 25.200 korona üzemterv készítési költség fejében fizetendő összeget ez alól a rovat alól az 1. bevételi rovat alá helyeztem át. Ezt figyelembe véve, tehát az egyéb bevételek tulajdonképpen 2.740 koronával emelkedtek.

Erdőfelügyelőségek.

Az erdőfelügyelőségek 1900. évi előirányzatába, az 1899. évre megállapított költségvetéstől eltérőleg 25.174 koronával nagyobb kiadást vettem fel, mely összeg egészben a személyi járandóságokra esik.

Ezen kiadási többlet az egyes tételek között a következőképpen oszlik meg:

Az állami tisztviselők illetményeinek rendezéséről szóló 1893. évi IV. törvénycikknek az 1900. évi előirányzat keretében való teljes végrehajtása, illetve a VIII. és VII. fizetési osztályokban az első fizetési fokozat beállítása 6.400 korona többletkiadást okoz. Ezenkívül Brassó városnak a magasabb lakbérosztályba történt besorozása következtében 260 koronával nagyobb lakpénzt, továbbá a központi erdőfelügyelőségi személyzet fa- és földjárandóságának megváltására az 1899. évi költségvetésben megállapított összeggel szemben a tényleges szükséglethez képest 513 koronával többlet kellett felvennem.

A további költségemelkedés az által állott elő, hogy a ministerium kebelében levő erdőfelügyelőségi ügyosztálynál alkalmazott

Rovat	Alrovat	Erdőfelügyelőségek	1900. évi elő- irányzat		1899. évre megállá- pított költi- ségvetés
			egyen- ként	összesen	
			k o r o n a		
		K i a d á s.			
		Rendes kiadások.			
1		Személyi járandóságok :			
1		Fizetések, lakpénzek, fa- és föld- váltságok	221,283	205,666	
2		Napidíjak	9,557	—	
3		Jutalmak és segélyek	3,000	3,000	
		Összesen	233,840	208,666	
2		Dologi kiadások :			
1		Irodai átalányok (iroda helyiség, irodaszerek, fűtés, világítás, szol- gálat)	20,000	20,000	
2		Uti átalányok	69,000	69,000	
3		Utazási költségek a központi köze- gek részére és területen kívüli utazásokra	12,000	12,000	
4		Nyomtatványokra	2,000	2,000	
5		Vegyes költségekre	4,000	4,000	
		Összesen	107,000	107,000	
		Rendes kiadások összege	340,840	315,666	

díjnak és irodaszolga illetményeit is, mint az erdőfelügyelőségi számadási ágazatot terhelő kiadást az 1897. évi XX. t.-cz. rendelkezései értelmében s eltérőleg az 1899. évre megállapított költségvetéstől, ugyanitt 1752 koronával előirányoztam.

Azonkívül pedig abból a célból, hogy a kerületi erdőfelügyelőségek közül azoknál, hol azt a teendők sokasága már elodáztatatlanná teszi, szükség esetében egy-egy díjnak legyen alkalmazható, díjnoki illetményekre 8.000 koronát az előirányzatba felvettem.

Végül az erdőszámvevőségi személyzetnek az „állami erdők” czim alatt megokolt szaporítására szükséges költségtöbbletből az erdőfelügyelőségekre eső hányadképpen 2.800 koronát irányoztam elő a rendes kiadások 2. czimének indokolásában részletesen felsorolt körülményekre való tekintettel.

Az ekként részletezett költségtöbbletek összegéhez hozzáadván az 1899. évre megállapított költségvetés szerint a személyi járandóságoknál megtakarítandó 5.964 koronát s az egészből az előrelátható megtakarítás fejében 2⁰/₀-ot levonva a bekezdésben kimutatott 25.174 korona kiadástöbblet állott elő.

Erdőőri szakiskolák.

Az erdőőri szakiskolák 1900. évi előirányzatába az 1899. évre megállapított költségvetéstől eltérőleg 2.770 koronával nagyobb kiadást és 2.400 koronával nagyobb bevételt vettem fel.

A kiadási többletből 1.070 korona a személyi járandóságokra, 400 korona a dologi kiadásokra, 1.120 korona a gazdálkodási kiadásokra, 180 korona pedig a közterhekre esik.

A személyi járandóságoknál mutatkozó 1.070 korona többlet indokolására van szerencsém előadni, hogy a IX. fizetési osztályba sorozott négy igazgatói állomás közül kettőt a VIII. fizetési osztályba tartottam szükségesnek sorozni, abból az okból, hogy a két idősebb igazgató, hosszú és kifogástalan szolgálatára való tekintettel a VIII. fizetési osztályba kinevezhető s ez által az erdőőri szakoktatás érdekében a szakiskolánál továbbra is megtartható legyen, megjegyezvén, hogy a két igazgató részére a fenti okból már a múlt évi költségvetésben 200—200 korona személyi pótlék lett felvéve, s hogy ennek következtében a két igazgató személyi járandósága már a múlt évben is megfelelt a VIII. fizetési osztályba

Rovat	Alrovat	1900. évi elő- irányzat		1899. évre megállapított költ- ségvetés
		Egyen- ként	Összesen	
		k o r o n a		
		Erdőőri szakiskolák		
		K i a d á s.		
		Rendes kiadások.		
1		Személyi járandóságok :		
	1	Fizetések, lakpénzek és földváltás	22,038	20,968
	2	Jutalmak és segélyek --- --- ---	600	600
		Összesen	22,638	21,568
2		Dologi kiadások :		
	1	Ló- és cselédtartási átalányok ---	6,560	6,560
	2	Növendékek ellátása --- --- ---	50,400	50,400
	3	Tankönyvek, írószerek, lövészeti gyakorlatok és díjak, növényteni kertek, épületek fentartása, orvosok és gyógyszerek, kémények seprése, eszközök és szerszámok, felszerelések, tűzifa beszerzés és szállítás, tanulmányi utak és kerületen kívüli utazások, valamint utazási költségek a vizsgabiztosok részére ---	13,990	13,590
	4	Egyéb vegyes költségek --- --- ---	3,700	3,700
		Összesen	74,650	74,250
3		Gazdálkodási kiadások :		
		Tanulmányi erdők fahozamának feldolgozása s egyéb kezelési költség	4,240	3,120
5		Közterhek :		
		Adók s egyéb közköltség --- --- ---	2,660	2,480
		Rendes kiadások összege	104,188	101,418
		Rendkívüli kiadások.		
		Beruházások.		
		Építkezések --- --- ---	8,090	8,090
		Kiadások főösszege	112,278	109,508
		B e v é t e l.		
		Rendes bevételek.		
1		Tanulmányi erdők fahozamának eladásából és egyéb bevételekből...	25,000	22,600
2		Az erdőőri szakiskolákba felvett növendékekért fizetendő ellátási díjakból --- --- ---	4,520	4,520
		Rendes bevételek összege	29,520	27,120

sorozott tisztviselőket illető járandóságnak, minthogy azonban a fizetések emelésére a múlt évi költségvetésben felvett összegnek így a személyi pótléknak fele része mint megtakarítandó összeg a múlt évben levonásba hozatott, s ennek folytán a fizetésemelések tulajdonképpen csak az év közepétől kezdődtek, a folyó évi költségvetésben a fizetéseket az egész évre szóló járandósággal kellett előirányoznom s ebből, valamint azon okból származik, az 1.070 korona többkiadás, hogy az egyik igazgatói állást a VIII. fizetési osztály második fokozatába soroztam be.

A dologi kiadásoknál mutatkozó 400 korona többszükségletet abból az okból kellett felvennem, mert a múlt évben a növények száma 4-el emeltetett s így ezzel kapcsolatosan a dologi kiadások emelése is szükségessé válik.

A gazdálkodási kiadásoknál 1.120 koronával többet kellett előirányoznom, mert a tanulmányi erdőknek házi kezelés mellett és a nagyobb jövedelem elérése czéljából való belterjes kihasználása nagyobb költséget igényel.

A közterheknél felvett 180 korona szükséglet az adók s egyéb közköltségeknél tényleg fedezendő nagyobb kiadás eredménye.

A bevételeknél előirányzott és 2.400 koronával kedvezőbb eredmény a tanulmányi erdők fahozamainak házi kezelés mellett és nyilvános árverés útján való értékesítése következtében, a szerzett tapasztalatok szerint remélhető nagyobb jövedelem alapján irányoztatott elő.

Országos erdei alap.

Az országos erdei alap 1900. évi előirányzatába, eltérőleg az 1899. évre megállapított költségvetéstől, felvettem az erdőszámvevőszégi személyzetnek az „állami erdők” czim alatt megokolt szaporításához szükséges költségtöbbletből az országos erdei alapra eső hányadot, mely az előreláthatólag megtakarítható 2⁰/₁₀-nyi összeg levonásával 12.740 koronát tesz, ezen költségtöbbletet azonban az alapot terhelő többi kiadások közé soroztam be, úgy hogy az előirányzat végösszegeiben az 1899. évre megállapított költségvetéssel megegyezik.

Országos erdei alap	1900. évi előirány- zat	1899. évre megállapi- tott költ- ségvetés
	k o r o n a	
K i a d á s.		
Rendes kiadások.		
Erdősítésekre és kopár területek befásítására adomá- nyozandó csemeték termesztésére és kiadására, csemetekertek fentartására és megőrzésére, a csemetenevelés és a kopár területek beerdősítése körüli szerzett érdemek elismeréséül jutalomdíjakra, az alap rendeltetéséből folyó utazásokra, az erdés- zeti irodalom és kísérleti ügy segélyezésére, az erdőgazdaság emelése és az erdészeti ismeretek általános terjesztésére, az erdőfelügyelői intézmény fejlesztésére, az erdőtörvény rendelkezése által igényelt szakképzett erdőőrök részére alapított gyakorlati erdőőri szakiskolák fenntartásának segé- lyezésére, a tőkegyarapításra, továbbá az erdő- számvevőségi személyzet szaporításához szükséges költségtöbbletből az Országos erdei alapra eső hányadnak fedezésére — mely az előreláthatólag megtakarítható 20/o-nyi összeg levonásával 12,740 koronát tesz — valamint egyéb költségekre ---	200,000	200,000
B e v é t e l.		
Rendes bevételek.		
Az erdőrendészeti áthágások és erdei kihágások után befolyó büntetéspénzből, továbbá erdészeti állam- vizsga és erdőőri szakvizsgadíjakból, valamint az alap tulajdonát képező 792,600 K. névértékű 40/o-os magyar korona - járadék - kötvények kamataiból és egyéb bevételekből...	200,000	200,000

Állami segély kopár területek befásítására.

Az „állami segély kopár területek befásítására“ czimen az 1900. évi előirányzatba 200.000 K -t, vagyis az 1899. évre megállapított költségvetéstől eltérőleg 50.000 K.-val nagyobb kiadást azon okból vettem fel, mert a kopár területek erdősítéséhez szükséges csemeték nevelésére több új csemetekertet telepítettem, s az ebbeli munkálatokat a kopár erdősítések terén mind szélesebb körben megindult tevékenységre s illetve az ebből folyó nagymérvű csemete-szükségletre való tekintettel, a jövő évben is fejleszteni szándékozom, arra törekedvén, hogy lehetőleg mindenütt a nagyobb terjedelmű kopárok központján csemetekert álljon rendelkezésre.

Bevételekppen úgy mint 1899. évben 200 koronát vettem fel.

IRODALMI SZEMLE.

„**Erdészeti nyereségszámítástan**“, írta *Fekete* Lajos m. kir. főerdőtanácsos és akadémiai tanár. Kapható a szerzőnél, valamint Joerges Á. özv. és fiai könyvkereskedésében, Selmezbányán. Ára 4 korona.

Míg az erdőértékszámítástannak feladata a gazdaságban működő tőkék kiszámítása, addig a *nyereségszámítástan* a tőkék működésének gazdasági eredményével s ennek a tőkékhez való viszonyával foglalkozik. A két tan tehát szoros kapcsolatban van egymással, de mégis az erdészeti tudományok két külön ágának tekinthető.

Az első tudományos vizsgálatok az erdészeti nyereségszámítás terén Hundeshagen-tól erednek és a „*Forststatik*“ szót is ő alkalmazta először. Hundeshagen után König tárgyalta Forstmathematik czimű könyvében ezt a tudományágat s ő vezette be az erdészeti irodalomba „a vállalkozói nyereség“ fogalmát. Tanításait folytatta Pressler és az övé a „mutatószázalék“ megismertetésének és alkalmazásának érdeme. Presslerével együtt Heyer Gusztáv munkája korszakot alkotó e téren. Judeich a nyereségszámítástan főbb elveit a gyakorlatba vitte át. Ujabb írók e téren még Kraft, Lehr, Stötzer, Lorey, Endres stb., míg a pénzügyi irány ellen Bose, Borggreve, Urich, Baur s még többen írtak,